

~~1187~~

n. 65.

~~Nov 30~~

Comptoir Almanack

van den jare 1626. vol
aanteekeningen van

Uitenbogaert

44 bladen

Comptoir

Almanach/ oft Journael/

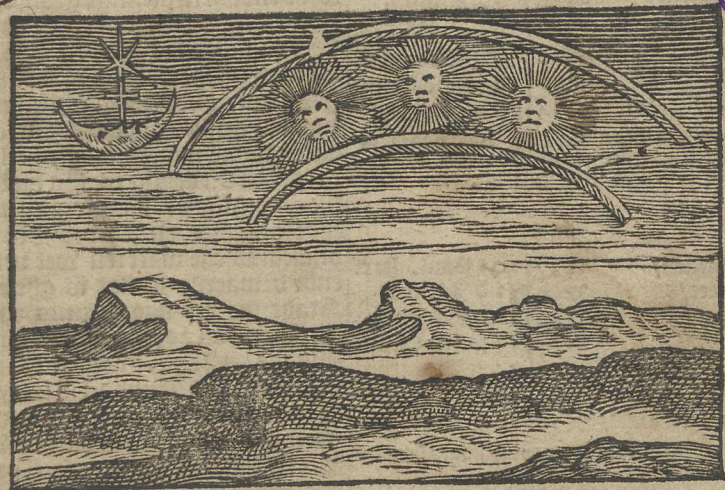
Op het Jaer naer de gheboorte ons Heeren
ende Salichmakers Jesu Christi/ Duxcent ses
Hondert ses - en - twintich.

Gealculeert ende gepractiseert nae den Nieuwen
ende Ouden Stijl / op den Meridiaen der Nederlanden/
na b' Observatie van den vermaerden Astronomo Ticho Brahe.
Door Lucas Iansz Sinck. Lief-hebber der Mathematiscbe Conste.

By desen Almanach is ghevoecht de beschrijvinghe vande
opcomste der Stadt AMSTELREDAM.

Item zijn hier noch achter aen ghestelt eenige coztwijlige
Clueften/ Mitsgaders 't Loon en Keyser der Boden/ als mede
waren der Beer-Scheyen en Schuyten. Mede cozt
naris verlenghen en vercozten vande Poozt Clock.

1626

Ghedruckt in Amsterdam, by Broer Iansz.

Voor de Weduwe van wijlen Hillebrant Jacobsz. Wouw.
Ordinaris Drucker vande Ho: Mo: Heeren Staten Generael.

Januarius heeft xxi. daghen.

Het nieuwe jaer treed voort/het oude is al verschept
Sterft d'oude zonden oock/Chyristen menschen/ of/
En wilt int Nieuwe jaer een Nieuwe leven leyden/
Tot uwer Zielen heyl en uwer ledens lof.

Nieuwen sijn.		Ouden sijn	
1 a Jaers-dach/	X 20	22 f Didimus/	
2 b Herdenburgh/	X 4	23 g Digilie/	
3 c Leppich/ D	V 19	24 h Vorbasten	
4 d Sondach/	V 4	25 i Kerstdach	

Het eerste quartier den 5. op Maendach smoz-
ghens ten 7. uren/28. minuten.
De Ruy-Voten goet.

5 e Cassel in Hes.	8 18	26 c S. Steben	
6 f Die Coningen/	8 2	27 d f. Jan babt	
7 g Keulen/	II 16	28 e Aller kind.	
8 a Brugge in Bl.	II 29	29 f Thomas/	
9 b Spndhooven/	S 13	30 g David/	
10 c Lions in Brack.	S 25	31 a Silvester/	
11 d 1. Sondach/	8 1	1 2 sondach/	

Wolte Maen den 12. op Maendach na de mids-
dagh ten 1. uren/41. minuten.
Den VVolk in dees tijt veel honger lijden moet.

12 e Verlozen maend.	8 20	2 b f. Steben/	
13 f Freystadt/	ny 2	3 c f. Jan Oct.	
14 g Pontiaen/	ny 14	4 d Aller kind.	
15 a Wrecht/	II 20	5 e Simion.	
16 b Keulen/ 44	II 8	6 f 3. Coning	
17 c Anthonis/	m 20	7 g Isidonis	
18 d 2. sondach/	m 2	8 h Severijn/	
19 e Herentals/	+ 14	9 i Juliaen/	

Het leste quattier den 20. op Dingsdach sa-
bons ten 6. uren/29. minuten.
De VVolven eten aerde.

Son in Aquarius gaet op ten 8. onder ten 4. uren,
den dach is 8. uren lanck.

20 f Sebastiaen/	+ 27	10 c Paul. her.	
21 g Angniet/	yp 9	11 d Igines/	
22 a Vincent/	yp 22	12 e Satijnes	
23 b Lupck/ 48	zz 5	13 f Oct 3 Con.	
24 c Antwerpen/	zz 18	14 g Pontiaen/	
25 d 3. son. Paul. bek.	zz 2	15 h 2. sondach/	
26 e Komm. wael/	X 16	16 i Mareell.	

Nieuwe Maen den 27. op Dingsdach sabonts
ten 11. uren/29. minuten.
De Ael schieft sijn kuyt.

27 f Johannes Chyrist.	X 0	17 c Anthonis	
28 g Herentals/	V 15	18 d Priseriag	
29 a Emmerick/ D	V 29	19 e Mari mus	
30 b Bremen/	S 14	20 f Sebastiaen	
31 c Ignatus Biss.	S 29	21 g f. Angniet/	

**Beschrijvinghe
van Amsterdam.**

Amsstellant / (daer de
Stadt Amsterdam in ge-
legen is) eertijts een deel
van de Noorderse Me-
napij, volkeren by den
Werelt beschryber Stra-
bo bekent (gelijc sulcx int

brede bewijst de wel geleerde Johannes
Nacius Pontanus aen het tweede Ca-
pittel sijn eerste boec; van de Stadt en-
de zaken van Amsterdam heeft aen de
west zijde ten supden Zuyt-Holland/
aen de zuyt zijde ten weste het sticht van
Wrecht / aen de Oost ende Noort zijde
Goeplant. Is een hoochliche ende wate-
rachtich lant / daer veel Turfs gemaect
wozt / waer van oock het vooznaemste
Dorp des selven gheheet en is Amstel-
veen. Want Venen (soo elders ghesert
is) noemen de Hollanders soodaenighe
weke ende Turfachtige gronden. Heeft
eertijts ghesaen onder de besondere
Heerschappije der Heeren van Amstel/
die oock gheboert hebben den titel van
Ijselsteyn / ende seer machtich ende van
grooten aensien gheweest zijn/ alhoewel
haren name naderhant gheheel uytghe-
royt ende verdelght is. In dit lege ende
hoochachtighe / doch teghen tghewelt
ende overvloepen soo der Zee als der
himmelandsche wateren wel versozghde
ende bewaerde Landt is ghelegghen de
Stadt die wy vooznemens zijn te be-
schryben / op 26. graeden 9. minuten in
lenghde / ende 52. graeden 28. minuten
in breedte van de middel-Linie / oft (soo
de Latijnisten die noemen) den Aequi-
noctiael / aen een arm van de Zuyder-
Zee/ ghenaeint het Ve / oft Oye / waer
uyt verscheden groote grachten ende
waeter-loopen dooz veel wegghen in de
Stadt ghelept woerden / daer afde mid-
delste/die men nu den Ammerac noemt/
ende wel eer ghenoeint heeft den Dam-
rack/

Nieuwen sijn

1626.

- I
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Februarius heeft xviii. daghen.

Als pder hem stelt tot deuchd' lijcke werken,
En berlaet sijn zondich leben // quaet/
Soo salmen veel booz'poets bentercken/
En bezijt worden van sieben / desolact.

Pienwen Kgl.		Suden Kgl.	
1 D Sondag /	14	22 A Sondag /	
2 e Maria Lichtmis	28	23 b Emerent.	
<p>Het eerste quartier den 3. op Dinghsdagh na de middagh ten 3. uren / 28. minuten. De Snoeck schiet sijn kuyt.</p>			
3 f Blasius /	12	24 c Timot. ap.	
4 g S. Omnes /	28	25 d Paul. bek.	
5 a Agatha /	10	26 e Policarp.	
6 b S. Pienwoort /	23	27 f Jan guld.	
7 c Angelus /	5	28 g Oct. Aug.	
8 D Sondag /	18	29 A Sondag /	
9 e S. Geelmuyden /	0	30 b Aldegont /	
10 f Geneven / □ 4 ♀	12	31 c Ignatius /	

Wolle Maen den 11. op Wensdagh smozghens ten 7. uren / 46. minuten.
De Bor schiet sijn kuyt.

11 g S. Heus den / D	24	1 d Brigida j.	
12 a S. Goude Peerd.	7	2 e Lichtmis /	
13 b S. Wrecht /	19	3 f Basilis	
14 c Valentijn / ♀	15	4 g Phileo	
15 D Sondag /	11	5 A Sondag /	
16 e S. Ceulen / Δ h	23	6 b Bedastoz /	
17 f Anthonis /	5	7 c Augulm.	
18 g Wrecht Leerm.	17	8 d Helena /	

Het leste quartier den 19. op Donderdach smid- dachs ten 12. uren / 21. minuten.
Lengh schiet sijn kuyt.

19 **a S. Rees** / Δ 4 m 0 | 9 **e Apolonia** /

Son in Pisces gaet op te 7. onder te 5. uren, de dach is zhen uren lanck.

20 b Cleuthe Wiff.	12	10 f Disider.	
21 c 79. Martelaren /	26	11 g Dozetea /	
22 D son. Wastelabont /	10	12 A Sondag /	
23 e Wastelabont /	24	13 b Dozethe.	
24 f S. Marthys /	8	14 c Valentijn /	
25 g Afsch dach /	23	15 d Faustijn /	

Picutwe Maen den 26. op Donderdach booz de middagh ten 10. uren. Met een Eclips / die wip niet sien sullen. De Oyevaers komen.

26 a S. Goude Peerd.	8	16 e Juliana /	
27 b Johannaus	23	17 f Geertruyt /	
28 c L. Dirck /	8	18 g Simonbi.	

rac / verre de grootste ende schoonste is. De boozschreben wateren ende bzoek- achtighe Landen beschermense in soda- nigher wijse teghen alle onder-aerdsche mynen ende langduerige belegeringen / dat sy na menschelijck oordeel te speken ghenoeghsaem onwinbaer is. Jae dat meer is / sy soude belegert wesende / oft bzeefe hebbende van belegert te worden / wanneer se hare Slupsen opende / oft haer Dycken doozstaken / gheheel het omiig- gende landt kommen onder water setten / ende alsoo haren Dypan belett n te naer- deren. Behalven noch dat het landt daer rontomme gheleghen des winters wel dype mylen weeghs met water be- deekt ligt / uytgenomen dat aen de Gost- zijde de bzoeklanden wel een derde part coxter zyn / streckende naer Goeplandt / alwaer ghelegen zyn de Steden Weesp / Paerden / en Wypden met een Kasteel. Haren name heeft sy buytē twyffel van den water-bloet Amstel / welke van be- zypden daer in comt ende van den Dam ofte Slups / die daer is tusschen den sel- ven Amstel ende den boozghenoenden Ammerack : Want Amsterdam / oft ep- gentlijck Amsteldam / en is anders niet te seggen / als een waterlepdinge / spuys / Slups / ofte Dam van de riviere Am- stel / om de wateren te bedwinghen of te bedeylen / nae dat se dan aenkomen / oft afloeyen. Waer op eertijts ghesien heeft Jhicolaus Cannuis Amsterdammer / als hy in dese naerbolgende veer sse beschreef den oorsprong van sijne Vaderlandtsche Stadt :

Dit is de Stadt geensins de minste van haer lant, Die van des Amstels vloet en Dam treckt haren name : Eerst Dam geheeten, ald' Inwo anders cleyen van fame, En weymich in gbetal, met hutten overspant haer hielden verghenoecht : maer namaels Am- sterdam, Als haeren voorspoet groot oock haeren naem deed groeyen, En sy vermaerder wert door Vrouw Fortuyns bemoeyen,

De welcke

Februarius,

Sprockel.

Pienwen Kgl

Anno 1626.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28

Veneris. 13.

De vobis...

Handwritten Latin text in a dense, cursive script, likely a letter or official document. It begins with 'Dilectissimi' and contains several lines of text with some red ink highlights.

Sub. 14.

Handwritten Latin text continuing from the previous page. It starts with 'Tunc' and contains several lines of text.

Domin. 15.

Handwritten Latin text starting with 'Benedictio' and containing several lines.

Lin. 16.

Handwritten Latin text starting with 'Tunc' and containing several lines.

Vertical handwritten notes in the left margin, starting with 'In forma' and 'In forma'.

Vertical handwritten notes in the left margin, starting with 'In forma' and 'In forma'.

Vertical handwritten notes in the left margin, starting with 'In forma' and 'In forma'.

Handwritten Latin text in a dense, cursive script, likely a letter or official document. It begins with 'Dilectissimi' and contains several lines of text with some red ink highlights.

Mar. 17.

Handwritten Latin text starting with 'Veneranda' and containing several lines.

Mar. 18.

Handwritten Latin text starting with 'Progeni' and containing several lines.

Mar. 19.

Handwritten Latin text starting with 'Veneranda' and containing several lines.

Vener. 20.

Handwritten Latin text starting with 'Superior' and containing several lines.

Sub. 21.

Handwritten Latin text starting with 'In forma' and containing several lines.

Domin. 22.

Handwritten Latin text starting with 'Summe' and containing several lines.

Lin. 23.

Handwritten Latin text starting with 'Progeni' and containing several lines.

Mar. 24.

Handwritten Latin text starting with 'Causa' and containing several lines.

Mar. 25.

Handwritten Latin text starting with 'Causa' and containing several lines.

[Faint handwritten text on the left page, mostly obscured by a white paper insert.]

Martius,

Heerte.

Nieuwen fiff

Mina 1626.

- I
- 2- day Marnier 16 floy z arcaat. | DO Sud. J. u. p.
- 3- floy waz Margale z Ell. a vor.
- 4
- 5
- 6
- 7- day d. v. w. Surg. Tiraguel o ander boerly
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12- crachtel vuy flier ~~...~~ puz de passend / gearommudare.
- 13
- 14
- 15
- 16- Trofcl vuyde van Saben.
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23- Apud puyfida pro Trofcl.
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30- puz apud puyfida pro Trofcl
- 31- Trofcl apud puyfida pro Trofcl

at [unclear] sed [unclear] [unclear] [unclear]

Aprilis heeft xxx. Dagen.

Den seer soeten April/die doet nu weer opt-hijcken/
De Blomkens soet van reuck/en koleur delicaet/
Dit tsante in eendracht/en liefde niet bezwijcken/
In als wat ghy begint/soo houts de rechte maet.

Aen den Afl.		Enden Afl.	
1	g Delft/	5	14
2	a G Hoorn/	5	28
3	b D Haerlem/	5	11
4	c Ambrosius/	5	23
5	d Palm. Francf.	5	6
6	e G Schoorl/	5	18
7	f G Naerden/	5	0
8	g G Bergen op Z.	5	12
9	a Maria van Eg.	5	24
10	b G Zutphen/	5	5
11	c G Coztrijck/	5	27
12	d Soud. Paesschen/	5	29
13	e Paesch maendach	5	11
14	f Paesch Dinsdach	5	23
15	g Wperen/	5	5
16	a G Naerden/	5	12
17	b Petrus Conf.	5	5
18	c Aponius m. 4	5	18

Het eerste quartier den 3. op Wpach nae de
midnach ten 3. uren/ 37. minuten.
De Lammeren bout goet.

24	f Virginem.	5	24
25	g mar. boot.	5	25
26	A Soudach/	5	26
27	b Gnstach/	5	27
28	c Antram/	5	28
29	d Quirijn/	5	29
30	e Gnstach/	5	30
31	f Balona i.	5	31

Volle Maen den 11. op Saterdach sabonts ten
7. uren/ 40. minuten.
De Steuren Elft goet.

1	g Theodor.	5	1
2	A Palm son	5	2
3	b Theodosi.	5	3
4	c Ambrosius	5	4
5	d Claudia/	5	5
6	e Firab. m.	5	6
7	f Gaeisus/	5	7
8	g Celestin.	5	8

Het leste quartier den 19. op Soudach smid
dach ten 12. uren/ 15. minuten.
De Heybot schiet sijn kuyt.

19	d Soudach/	5	0
20	e Weberwffe Leer.	5	14
21	f Schozel Beer.	5	27
22	g Welcum in W.	5	12
23	a G Schaghen/	5	11
24	b G Munwicked.	5	25
25	c S. Marcus/	5	10

Son in Taurus gaet op te 5. onder te 7. uren.
10 b Paesschen/
11 c Paesschen/
12 d Gnst abt
13 e Grefeunt/
14 f Tiburtu.
15 g Helena/

Aenwe Maen den 26. op Soudach smorghens
ten 3. uren/ 39. minuten.
De Effelinghen goet.

16	A Soudach/	5	25
17	b Petrus/	5	10
18	c Aponius/	5	8
19	d Vincent/	5	22
20	e Dictoz B.	5	6

voeren ofte vervoeren over ons gheheele
Landt. Tot ghetuygenisse van welke sake
wy dit teghenwoordighe schrift met onsen
zeghel hebben doen bevestighen. Gheghe-
ven by Leyden, Sondaeghs voor den dach
der Apostelen Simon ende Iudas, int laer
ons Heeren 1275.

Als dit Privilegie ghegheben wert/
stont de plaetse van Amsterdam ende
gheheel Amstelant noch onder 't gebied
van de boorz. Heeren van Amstel/ die
tselbe wel eer absolutelijck beseten had-
den/ maer op die tijdt nochtang te leen
hielden van de Kercke van Drecht.
Hoe sulcx by-gekomen is/ende waerom
sp eerst hare absolute heerschappij ober
dit Landt verlozen hebben/ mach de ge-
ne dien t lust in de Historijen na soecken:
maer de oorzaec waer door het aen Hol-
landt ghehecht is/ sullen wy/ tot onder-
rechtighde des Lesers/ op t kortste ver-
halen. Alster int jaer 1277. tussehen
Johan van Zierick Bisschop van W-
recht ter eenre/ ende de Heeren Gys-
brecht van Amstel ende Herman van
Woerden ter anderer zijden/ om t Slot
Dredelant ende t Slot Montfort ghe-
schil gheresen was/ soo datse tot de wa-
penen waren gekomen/ heeft de boozge-
melde Graef Flozix van Hollandt/ de
vijfde van dien name/ des versocht zijn-
de van den Bisschop/ die de nederlaghe
ghehadt hadde/ ende scheen wel het mee-
ste ghelijck te hebben/ dese twee Heeren
van Amstel ende Woerden ontsept/ ende
na veel moepte de saecke soo verre ghe-
bracht/ datter een vrede tussehen bepde
partijen ghemaecht is/ in deser voegen:
Als dat Gysbrecht van Amstel ende
Herman van Woerden/ op de verbeur-
tenisse van alle hare goederen/ ende boz-
gen daer booz te setten/ beloofden ghe-
trouwelijcken/ dat sy hen voortaeen te-
ghen den Bisschop van Drecht noch
teghen den Graef van Hollandt niet en
souden ver setten: Ende booz des Gra-
ven kosten in de Oorloghe ghedaen/ sou-
den sy de Graefe hulde zweren/ dat is
Aan schap doen/ ende bekennen haere
Heer-

Mercur. 1. De G... van in hant...
Dinsd. 2. In G... van...
Vrijd. 3. In G... van...
Zaterdag. 4. In G... van...
Dinsd. 5. In G... van...
Vrijd. 6. In G... van...

Aprillis,

April.

Neuven stift.

anno 1626.

1 - Dits Jans *en* *en* *en*.

2

3

4

5

6

7

8

9 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

10

11

12

13 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

14

15 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

16

17

18

19

20 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

21

22

23

24

25 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

26 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

27 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

28 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

29 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

30 - *Leuven* *Gezelschap* *en* *en*.

31

Marius heeft xxxi. daghen.

In den Maer gaet met u Lief spaceren/
Bewijl de Welbekens staen lustich en groen
En helpe de Werelt der meeren/
Ghelyck alle ander creaturen doen.

Aenboen Aijl.		Ouden Aijl.	
1	Philip. en Jacob	19	21 f Simon b.
2	c Haeckse Ker.	1	22 g Caius p.

Het eerste quartieren 3. op Sontdach smorgens
ten 6. uren/ 45. minuten.
De Pos goet.

3	Sond. F bind.	14	23 A Sontdach/
4	e Durnt. C	26	24 b Liege. b.
5	f Swoel	8	25 c Marc. Cu.
6	g Lepden	20	26 d Cletus p
7	a Dozt Leer. p	2	27 e Anastus
8	b Gabenb. 60	14	28 f Vitalis m.
9	c Hertogenb.	10	29 g Moyp m.
10	Sondagh	29	30 A sondach/

Wolle Maen den 11. op Maendach smorgens
ten 10. uren/ 45. minuten.
De Vijtingh goet.

11	e Dozt/ □ h	8	1 b Phil. Jac
12	f S. Pancras	20	2 c Anast.
13	g Serbaes	2	3 d F Wind.
14	a Doekum	15	4 e Floziam.
15	b Hasselt	27	5 f Godeha/
16	c Bussel	10	6 g Jan Oli/
17	Sondach/ h	24	7 A sondach/

Weste quartier den 18. op Maendagh sabonts
ten 7. uren/ 27. minuten.
De Schol goet.

18	e Diof. Mart. D	7	8 b Gausuli/
Son in Gemini. gaet op ten 4. onder ten 8. uren.			
19	f Poncras jonck	7	9 c Gaultif m.
20	g Antwerpen	6	10 d Gozd m.
21	a Hemelbaert Chy.	20	11 e Anadri
22	b Carthus Mart. p	5	12 Pancras
23	c Schoonhoven	20	13 g Serbaes
24	Sondagh/	4	14 A sondagh/

Dieulve Maen den 25. op Maendagh smid-
daghs ten 12. uren/ 2. minuten.
De Tarbot goet.

25	e Verbandes □ h	19	15 b Sophie
26	f Rotterd. Leerm.	3	16 c Peregr. b.
27	g Wrecht Leerm.	17	17 d Augustijn/
28	a Alexander mart.	0	18 e Hemelb. C.
29	b Dozrecht	13	19 f Ponciaen/
30	c Lepden/ □ h	26	20 g Basiliaen/
31	Sond. Vincetex	9	21 A sondach/

Heerlijckheden van hem te leene te hou-
den. Waer van gemaect werden va-
ste bybden met der Princen ende Zeg-
lupden zegelen bezegelt / ende alsnoch in
de Archiben des Graesschaps van Hol-
landt bewaert / waer van wy hier een
Extract sullen stellen / voaz soo veel de
selbe tot onsen voornemen zyn die-
nende.

Wy VVillem Heeren Gijfbrechts des
Heeren van Amstele ende Proost van S, Ians
tot Vtrecht, ende wy Gijfbrecht Heere tot
Amstele, ende wy Aernoud Broeders van
Amstele, maecten kondt &c. Dat wy een-
nen twist hadden met onsen Heere den Bis-
schop Ianne van Vtrecht, ende met eener
Edeler Manne onsen Heere, Heeren Floren-
se Grave van Hollandt, waer by dat wy in
vanghenisse quamen der voorghenoemder
twee Heeren &c. Vertyen Mardingher-
landt, Muden ende Muder-Poort, VVin-
delmeerebroecke ende het Reygerbosch, met
alle syne behoorte &c. Voorts draeghen
die van Amstele den Grave op alle hun goet,
ende ontfangen dat van hem weder te leen.
Noch beloven sy dat de gifte van Amstel-
redamme, die ghegeven was Heeren Ianne
Perfynse, ende dat daer toe behoort, als van
verboerden goede gestade te houden &c.
stellende van alles borgen uyt Hollant ende
uyt het Sticht. mitsgaders beloften van de
borgen int generael ende speciael. Ende
met dese Soene werden ter neder gheleydt
alle weten, ende dinghen die gheschieden
in den volck-wighe te Lounen. Dese Let-
teren waren ghegheven in ons Heeren Iare
een duyfent twee hondert vyf-en-tachtich
in S. Simons ende Iuden avende. Den
Sooon van Heer Herman van Waer-
den met den voorszeyden Wissehoy
van Vtrecht ende Grave van Hollandt
en stellen wy hier niet / als wesen-
de buyten onsen proposte / maer die
begeerich is dien te lesen / sal hem vin-
den in 't Boeck ghenaeint Oudt Bata-
vien/ Pag. 378. Dat Heer Gijfbrecht
van Amstel ende Heer Herman van
Woerden haere Landen ende Heerlijck-
heden aldus hebben moeten vertijden/
heeft

Maer 1625
Vrijdaz 1. De wine smorgent was zuyderlyk yden soede dat in ghescheyde vor. 13.
ij zue zuyderlyk de wine was vromer soet. In ghescheyde ghescheyde
21 p die ghescheyde was gelyck in de d'v' van 24 f. de d'v' van 24 f.
6 h' en v'herden in v'herden met alle. 9. d'v' van 24 f. Tot g'v' van
ontbary d'v' 11. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
primaal v'herde 2 p. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
Te 6. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
de g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
middest 9. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
Saterdag 2. Te g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
Sondag 3. Te g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
Maer 4. Te g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
Dinsdag 5. Te g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.
Woensdag 6. Te g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. Tot g'v' van 24 f. d'v' van 24 f. d'v' van 24 f.

Junius heeft xxx. daghen

Den goeden raet wilk niet berachten/
 Diemen tot beucht en profijt wil gheben/
 Als het goede ghedaen is/ moeten met klachten
 Leetwesen toonen/door dat pijnlijck sieben.

Minwen styl.

Ouden styl

Het eerste quartier den 1. op Maendag 'nachts
 ten 11. uren / 39. minuten.
 De Tonghen goet.

1	e Amerffoort	4	22 b Castus
2	f Opdoorp	16	23 c Desid. m.
3	g Doekum	28	24 d Donat.
4	a Oudewat. D	10	25 e Wbanus
5	b Bonfaes	23	26 f Hieremius
6	c Delft Peerde.	5	27 g Bedesta/
7	Sondach	17	28 A Pincster
8	e Delft Peerde.	29	29 h Pt. Alex.

Wolte Maen den 9. op Dingsdach 's avonts
 ten 11. uren / 17. minuten.
 De Baers goet.

9	f Harlinghe	12	30 e 3. P. fel. p
10	g Medeblick	24	31 d Petronel
11	a Sacramentsdag	7	1 e Marcel
12	b S. Olof	20	2 f Nicode.
13	c Dolswaert	4	3 g Erasmi
14	Sondach	18	4 Sondach
15	e Geneba	2	5 b Bonfaes

Het leste quartier den 16. op Dingsdach
 'nachts ten 12. uren / 58. minuten.
 De Bot goet.

16	f Schag. Peer.	16	6 c Philips/
17	g Bovenkerck	1	7 d Paul. Her.
18	a Briel/ D	15	8 e Medard.
19	b Servaers	0	9 f Primes/
20	c Swolse Leerm.	14	10 g Aldegont
21	S. 2. sondach	9	11 Sondach
22	e Amerffoort	13	12 h S Olof

Preutte Maen den 23. op Dingsdach 's avonts
 ten 9. uren / 29. minuten.
 De Snoeck goet.

23 f Borbassen II 28 | 13 c Kuntera
 Son in Cancr, gars op ten half vieren, ende onder ten
 half negen. Den Somer begint.

24	g Jan Haerl. Ker.	12	14 d Valeres
25	a Egmont	26	15 e Dites
26	b Waerdinge	9	16 f Aureliaent/
27	c Blissinge/ D	24	17 g Quidia/
28	Sondach	4	18 Sondach
29	e Petr. en Paulus	17	19 h Serida
30	f ter Tolere	12	20 c Regina/

heeft bukten twijffel haet ende nijt in
 haer herten veroorzaeckt tegen den Bis-
 schop ende Graeve/ Ende daerom ist on-
 der andere oock gheschiedt dat de selfde
 Heer van Amstel/ die anders (so de Hol-
 landsche Cronijck ghetuyght) een slecht
 oudt Man was hem te lichter heeft lae-
 ten ghesegghen ende overreden by den
 boorszchreven Heer Herman van Woer-
 den / ende Heer Gerrit van Delfen (des
 selven van Woerdens schoon Sone) om
 mede te bewilligen ende raedt te gheben
 in de verraderije ende Nooydt aen den
 Edelen Persoon van den boozgemelden
 Graeve Flozis van Hollandt begaen.
 Welcke moozt hoe hy toeghegaen zy en-
 de wat straffe de Nooyders ende verra-
 ders daer overgheden hebben / sal de
 weet-gierige Leser verstaen konnen soo
 uyt andere Cronijck ende Histori-schry-
 vers/ als met name uyt het boorszchreven
 Boeck Oudt Batavien Pag. 327. ende
 andere daer aen volghende. Tot onsen
 proposte is genoegh dat wy seggen/ dat
 de Bisschop van Utrecht/ door wiens
 toedoen de boorszchreven Graeve was
 omghebracht/ omme tot versoeninghe te
 komen / het Leen van Amstel ende oock
 van Woerden den Graeve van Hollandt
 heeft moeten overgeven. Ende mitdien
 het selve door de misdaet des Heeren
 Bisschops nu gheconfiskeert oft ver-
 beurt ghemaect was geworpen/ soo is
 zedert dier tijdt (namelijck tjaer 1296.)
 de heerlijckheyt van Amstel / ende vol-
 ghens oock Amsterdam (welck nu al
 tot een Stedeken gheworpen was) aen
 den Graefschappe van Hollandt gehecht/
 ende daer mede geincorporzeert geworde/
 ende gebleben. De boorszchreven Heere
 van Amstel (die't metter vlucht ontka-
 men was) is wel omtrent vier jaeren
 naer desen/ als nu Graef Jan/ des booz-
 schreven Graef Flozis Soone/ sonder
 hinderen achter te laten gestorven was/
 door hulpe van de sijne weder in Amster-
 dam gekomen/ ende heeft sijn kasteel (het
 welke neffens de Stadt stont) weder in-
 genomen ende begonnen te repareren/
 ende stercken: Maer door den geweldi-
 ghen

Junius 1626.

1. Maendag.

Schryver van... (Handwritten text in Dutch, largely illegible due to cursive and fading. Mentions 'Schryver van...', '1. Maendag', and various names and dates.)

2. Dinsdag

Inde Stadt... (Handwritten text in Dutch, continuing the narrative or account.)

Waal ... die ... in ...

Woensdag 3. Libre ab vrome ...

Donderdag 4. In vrblyg. Sme ...

Dinsdag ...

Woensdag 5. ...

Donderdag 6. ...

Vrijdag 7. ...

Zaterdag 8. ...

Zondag 9. ...

Maandag 10. ...

Dinsdag 11. ...

Vrijdag 12. ...

Saterdag 13. ...

Zondag 14. ...

Maandag 15. ...

Dinsdag 16. ...

Woensdag 17. ...

Gue...
Gue...
Gue...

in die stude om land te spreken...
Bischof...
Epist...
Gue...
Gue...
Gue...

Woensdag

Donnerd.

Vrijdag

Saterdag 20. Sermon...
Zondag 21. Bi...
Maandag 22. Ter...
Dinsdag 23. Het...
Woensdag 24. Het...
Donnerd 25. Het...
Vrijdag 26. Par...
Saterdag 27. Het...

Junius, Braeck maent.

Mieken sijn.

MIMO 1626.

- 1 R. Divisie van de heer van... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 2 R. Divisie van de heer van... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 3 van Linder
- 4 Gedeputeerde van de Staten van Holland en West-Indien. Dit tijde van Linder was... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 5
- 6
- 7 Meer de jonge Linder is... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 8
- 9
- 10 Intersse van Linder... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 11
- 12
- 13
- 14 Oude... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 15
- 16
- 17 Meer R. Divisie... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 18
- 19
- 20
- 21 Meer... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 22
- 23 Totaal van... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 24
- 25 - voor... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 26
- 27
- 28
- 29 - van... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...
- 30 - Oude... ...van de heer van... van de heer van... van de heer van...

Julius heeft xxij. Daghen.

Ghy Huyslyt wilt u te Welbwaent spoeden/
Om het Hooft nu draaghe te krijghen in/
Om u Paerden en Koepen (Winters te voeden/
Wes't nu niet traech/ het streckt tot u ghewin.

Nieuwen Afl.		Oude Afl.	
Het eerste quartier den 1. op Woensdach 7 uren/10 minuten. De Ael-vanck goet.			
1	g Enchuyfent/ m 6	21	d Eusebius/
2	a Maria Visita O m 18	22	e 10000. M
3	b Deventer Leer. m 0	23	f Vorbaster
4	c Martij. tran. Δ 4 + 13	24	S. Jan B
5	d 4. sondach/ + 25	25	A sond ach
6	e Schiedam W 8	26	b Jan en ja.
7	f Wianen in Hol. W 20	27	c 7. Aaper
8	g Wreden W 17	28	d Wigilie/
Dolle Maen den 9. op Woensdach booz de middach ten 10. uren/41 minuten. De Harinck goet.			
9	a Lepden W 0	29	e Perr. & Pa
10	b Swart sluyt W 14	30	f Pantl.
11	c Benedict. D 18	1	g Krombont/
12	d 5. sondach/ X 13	2	A sondach
13	e Margriet W 27	3	b Tomas
14	f Lepde Leer. D W 12	4	c Martijn
15	g Schepd. der Ape W 26	5	d Dominic.

Het leste quartier den 16. op woensdach smorghens ten 5. uren/43. minuten.
De Grondel goet.

Son in Leo gaet op ten vieren, onder te acht uren

16	a Welcum omg. V 11	6	e oct Per. P.
17	b Begin der hondsd 25	7	f Claudius
18	c Doornick II 9	8	g Juliaen/
19	d 6. sondach/ H 29	9	A sondach/
20	e Doorschot. Beerd. S 5	10	b 7. Woed.
21	f Gent in Vlaend. S 18	11	c Benedict.
22	g Maria Magdal S 1	12	d Prins P.

Nieuwe Maen den 23. op woensdach smorghens ten 8. uren/42. minuten.
De Makereel goet.

23	a der Soude/ R 13	13	e Margriet
24	b Vorbaster/ O 25	14	f Oracilus/
25	c S. Jacob/ R 7	15	g schep. Ap
26	d 6. sondach/ H 19	16	A sondach/
27	e Vergoudeker. W 1	17	b Alexes/
28	f Panthaleon/ H 13	18	c Annuely/
29	g Asperen H 26	19	d Joseph/
30	a Doxt Kermis m 8	20	e Praxidis/
Het eerste quartier den 31. op woensdach booz de middach ten 10. uren/20. minuten. De Voegen goet.			
31	b Weemster Marct m 5	21	f Fredericus

ghen toeloop van de Haerlemmers ende Waterlanders/ heeft hy 'tselbe moeten verlaten/ ende weder de vlucht nemen. Ende is als doen 'tselbe Kasteel tot den gront toe afgevoeren/ ende zedert noyt weder opghemaect gheworden. Het Stedeken selve wert al mede in brandt ghesteecken/ ende jammerlijck vernielt. Haer de uytghebluchte Borgerz coztz weder by een komende/ hebben't van niens begonne te herbouwen/ en met houten borst-weringe en Torens te stercken. In desen staet is de Stadt gebleven tot in den jare 1342. als wanneer Willem de vierde van dien naerne/ Graebe van Holland/ aller eerst die van Amsterdam de Privilegien ende rechten gegeven heeft/ daer hy sy al noch gheregiert worden/ ende onder andere ghewilt dat haer recht ende vyphent strecken soude soo verre als dese naer volgende formele oft epgheene woorden sijnz briefts (die al noch in Duytsch op des Stads kamer bewaert wordt) medebzenghen: Inden eersten soo sullen die paelen van haere vryheydt wesen op die Oost-zyde van der Poorten aen Ians VVitten Hofstede; op die Noort-zyde aen het groote Gods-huyslandt; op die VVest zyde aen den uteren egge van der Lane die legghet in Yfrantslant van der Zuyt wijnde; op de Zuyt zyde in der Nesse teghens der Lane over, alsoo alst metter graft begrepen is, Ende in die Haven (die nu 't Waeter ofte den Ammerack heet) ten halven stroom tot int Ye ende voort streckende int Ye langhs den Dijk Oost-waerts vyftich Roeden buyten den VVint-molen, die Heere Willem van Oosthorne van onser wegen maecten dede. Hier uyt kan men lichtelijck afnemen (hoe wel de plaetsen die in den brief ghenoecht worden nu verouderd sijn ende haere namen verlozen hebben) hoe kleyn het begryp der Stadt doer ter tijdt is geweest/ want die gantschen Dijk nu een groote strate zijnde/ de Zee-dijk ghenaemt/ is doen buyten gheweest/ ende daer en schijnt nauwelijck pet dan ontrent den Dam ende den Ammerack bewoont geweest te hebben. Haer

Julius

De eerste quartier den 1. op woensdach 7 uren/10 minuten.
De Ael-vanck goet.

1 g Enchuyfent/ m 6
2 a Maria Visita O m 18
3 b Deventer Leer. m 0
4 c Martij. tran. Δ 4 + 13
5 d 4. sondach/ + 25
6 e Schiedam W 8
7 f Wianen in Hol. W 20
8 g Wreden W 17

Dolle Maen den 9. op woensdach booz de middach ten 10. uren/41 minuten.
De Harinck goet.

9 a Lepden W 0
10 b Swart sluyt W 14
11 c Benedict. D 18
12 d 5. sondach/ X 13
13 e Margriet W 27
14 f Lepde Leer. D W 12
15 g Schepd. der Ape W 26

Het leste quartier den 16. op woensdach smorghens ten 5. uren/43. minuten.
De Grondel goet.

Son in Leo gaet op ten vieren, onder te acht uren

16 a Welcum omg. V 11
17 b Begin der hondsd 25
18 c Doornick II 9
19 d 6. sondach/ H 29
20 e Doorschot. Beerd. S 5
21 f Gent in Vlaend. S 18
22 g Maria Magdal S 1

Nieuwe Maen den 23. op woensdach smorghens ten 8. uren/42. minuten.
De Makereel goet.

23 a der Soude/ R 13
24 b Vorbaster/ O 25
25 c S. Jacob/ R 7
26 d 6. sondach/ H 19
27 e Vergoudeker. W 1
28 f Panthaleon/ H 13
29 g Asperen H 26
30 a Doxt Kermis m 8

Het eerste quartier den 31. op woensdach booz de middach ten 10. uren/20. minuten.
De Voegen goet.

31 b Weemster Marct m 5

De eerste quartier den 1. op woensdach 7 uren/10 minuten.
De Ael-vanck goet.

1 g Enchuyfent/ m 6
2 a Maria Visita O m 18
3 b Deventer Leer. m 0
4 c Martij. tran. Δ 4 + 13
5 d 4. sondach/ + 25
6 e Schiedam W 8
7 f Wianen in Hol. W 20
8 g Wreden W 17

Dolle Maen den 9. op woensdach booz de middach ten 10. uren/41 minuten.
De Harinck goet.

9 a Lepden W 0
10 b Swart sluyt W 14
11 c Benedict. D 18
12 d 5. sondach/ X 13
13 e Margriet W 27
14 f Lepde Leer. D W 12
15 g Schepd. der Ape W 26

Het leste quartier den 16. op woensdach smorghens ten 5. uren/43. minuten.
De Grondel goet.

Son in Leo gaet op ten vieren, onder te acht uren

16 a Welcum omg. V 11
17 b Begin der hondsd 25
18 c Doornick II 9
19 d 6. sondach/ H 29
20 e Doorschot. Beerd. S 5
21 f Gent in Vlaend. S 18
22 g Maria Magdal S 1

Nieuwe Maen den 23. op woensdach smorghens ten 8. uren/42. minuten.
De Makereel goet.

23 a der Soude/ R 13
24 b Vorbaster/ O 25
25 c S. Jacob/ R 7
26 d 6. sondach/ H 19
27 e Vergoudeker. W 1
28 f Panthaleon/ H 13
29 g Asperen H 26
30 a Doxt Kermis m 8

Het eerste quartier den 31. op woensdach booz de middach ten 10. uren/20. minuten.
De Voegen goet.

31 b Weemster Marct m 5

Dinsdag 2. In den jaer 1572 was gheborren in de stad van Parijs een kindt dat was de derde zoon van den koning van Frankryck. Dit kindt was van eenen gheynen vader ende van eenen gheynen moeder. In den jaer 1574 was gheborren in de stad van Parijs een kindt dat was de derde zoon van den koning van Frankryck. Dit kindt was van eenen gheynen vader ende van eenen gheynen moeder.

Dinsdag 3. In den jaer 1572 was gheborren in de stad van Parijs een kindt dat was de derde zoon van den koning van Frankryck. Dit kindt was van eenen gheynen vader ende van eenen gheynen moeder.

Handwritten notes at the bottom of the page, including the word 'Dinsdag' and other illegible text.

Donderdag 12. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Maandag 13. Dese in februari... Dese in februari...

Dinsdag 14. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Woensdag 15. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Donderdag 16. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Vrijdag 17. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Donderdag 18. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Maandag 19. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Dinsdag 20. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Dinsdag 21. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Dinsdag 22. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Dinsdag 23. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Woensdag 24. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Donderdag 25. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Donderdag 26. Dese in februari... Dese in februari... Dese in februari...

Domin. 23. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 Lun. 24. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 Marti 25. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 Mercur. 26. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 Jovis 27. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 Venus 28. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 + ay vol Gode. 1701.
 Suboct. 29. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 Domin. 30. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 Lun. 31. Gode me inuiste, roynsch velding z alle. Adversum Martini.
 # Adversum Martini.
 is toe Dey q the
 in yare. Tol.
 Geyse

Augustus, Ooghtmaent.

Mentwen stgt

anno 1626.

- 1
- 2 Gode in Ber / inuiste de vter zel my h met y kysman blanch
- 3
- 4
- 5
- 6 b hoy h d r h ay
- 7 Day stin geliste bo st
- 8 Onverre geestli-pure met zeyl / Geyng puech vorse day in hooz op Re 13/
- 9 -door schepere vande gelare vut vorse / S'auwilt is zeyng toe der.
- 10
- 11 -Mer Joff der ouderz vout de vante in betuyg met s d. de puech
- 12
- 13 friz de ege o t'gabbel met On: met puech. de Montpessier
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23 } ad Episcop in hooz in hooz met vorse vorse vorse vorse
- 24 } vorse vorse vorse
- 25
- 26 ad vorse de vorsemet
- 27
- 28
- 29
- 30 Day Trefel d Episc. met Trefel puechmet d ad vorse
- 31

September heeft xxx. daghen.

In September begint den Herst weer aente komen/ de vruchten zijn dan rijp/ban als wat ghy begeert/ Verstaet u met Toef/Hout/booz de winter wilt schone Ende u Keucken oock van alles wel stoffeert.

Aienwen stjl.		Ouden stjl.	
1	f Delf Beerden. 23 6	22	c Octand.
2	g Alcon Peerden. 23 20	23	d Botvassen
3	a Monic. 23 4	24	e Barthol.
4	b Harm marc 23 18	25	f Gregorius
5	c Feus.	26	g Heremia

 Volle Maenden 6. op Sondagh smogghens ten 3. uren/57. minuten. De Grun del goedt.

6	D Sondach	V 17	27 A sondach
7	e Bergen in He.	V 2	28 b Augusti
8	f Maria geboort.	D 17	29 c f. Jans oc.
9	g Devent. Leer.	D 2	30 d Felix
10	a Wozkum	II 16	31 e Paul. Bis.
11	b Hippolit.	S 4	1 f Sillis

 Het leste quartier den 12. op Saterdag a' isabonts ten 6. uren. De Pos goet.

12	c Walckenb. He.	S 15	2 g Anthoni
13	d Heernst. He.	S 29	3 A sondach
14	e Verheffing b	S 12	4 b Harmant.
15	f Haech Peerd.	N 25	5 c Magnus
16	g Wlissinghen	N 7	6 d Ebarcus
17	a S. Lambert	DD 20	7 e Marcell.
18	b Quarter temper	ny 2	8 f Mar. geb.
19	c Botvassen/3	ny 13	9 g Gregoz.

 Pieuwe Maen den 20. op Sondagh nae de middagh ten 2. uren/20. minuten. Dea Haringh mach nu dieren.

20	D Amsterd kerem.	ny 2	10 A sondach
Son in Libra, gaet open onder ten ses uren.			
21	e Matt. ap'francf.	2 7	11 b Proclus
22	f ter Soude	2 19	12 c Marc. b.
23	g Meppelen	m 0	13 d Philip. b.
24	a Aurick 608	m 12	14 e f. Verch.
25	b Gozthum	m 24	15 f Oct. Mar.
26	c Bienen	2 6	16 g Eufemi
27	D sondach	2 19	17 A sondach

 Het eerste quartier den 28. op Maendach nae de middagh ten 2. uren/46. minuten. De Schelvis goet.

28	e Leerdam peer.	2 1	18 b Tiberius
29	f S. Michiel	2 14	19 c Botvassen
30	g Schiedam	2 23	20 d Quat. Te.

kleyn zinde/ nochtans niet koben de 715. passen minder en was/ als die van de Stadt ende Waasteel van Wtwerpen/want die wort gheseyt niet meer te begripen als 5635. passen/ indien anders de rekeninghe wel ghemaect is. Maer hoe gheweldigelijck Amsterdam zedert den boozschreben jaere 1585. in verscheyden repfen vermeerdert 3p/ kan men daer upt eenighsins afnemen/ dat booz dese hare jonghste vergrootinghe/welcke afghestecken is in den jare 1612. ende tjaer daer aen begoft te betimmeren/haren ommegangh begreep ontrent de 9100. passen. Daer by komende de boozschreben jonghste vergrootinge/ als sy naer het boozghenomen concept van alle de boozsteden oft Paden daer in te trekken sal volbracht wesen/ so sal men Amsterdam wel moghen rekenen booz een van de grootste Steden/ist niet booz d'aller grootste van gantsch Europa.

De Stadt Amsterdam is by nae gelijck Venetien upt mozaassen niet groote kosten opgehaelt/ ende heeft den grondt soo weech ende modderachtich/ dat niet alleen de Kercken ende andere zwaere ghebouwen/ maer oock bynaest alle de particuliere huysen soo kleyn als groot/ niet als op afghewonden troncken van Bomen ofc houtte paelen in d'aerde gheslagen en konnen ghesondeert oft ghegrontbest woerden/ t welck gheschiet in deser manieren. Erst de aerde ses oft acht voeten diep uptghegraven zinde/ woerden daerinne ghelept twee balcken soo langh als de muer die men wilt fondere/ ende soo wijdt van den anderen verscheyden als deselve Muur dick is. Dese balcken worden boozts met eenighe d'warf-houten vast aen malsanderen gheknocht/ ende dan woerdender paelen tusschen beyden ingheslagen ofc ghept van 40. 50. oft oock wel van 60. voeten langh/ na den eysch ende waerte van t'werck dat men daer op wilt bouwen/al dicht aen malsanderen/ ende soo veel alffer tusschen de d'warf houten mogen ingaen/ op welke paelen dan eyntelijck

September:

- Dinsdag.** Brief van Trufel an de Bor. tot Rende Albergen... *[Handwritten notes in Dutch]*
- Woensdag.** Brief van Trufel... *[Handwritten notes in Dutch]*
- Donderdag.** *[Handwritten notes in Dutch]*
- Veneris.** *[Handwritten notes in Dutch]*
- Sabbati.** *[Handwritten notes in Dutch]*
- Domini.** *[Handwritten notes in Dutch]*
- Linix.** *[Handwritten notes in Dutch]*
- Maest.** *[Handwritten notes in Dutch]*
- Merc.** *[Handwritten notes in Dutch]*
- Quint 10.** *[Handwritten notes in Dutch]*

October heeft xxxi. daghen.

Benedict by alle die u selfs hebt berheben/
Ofc ghy wort onberheben ter neder gheftooten/
Want d'Almachtighe kan alle machtighe doen beben/
Ende d'alderminste kan by haest vergrooten.

Nieuwen styl.		Ouden styl.	
1	a Samis / DV	X 12	21 e Mar. / M
2	b Beberwyck / Leer.	X 26	22 f Mar. / M
3	c Lepden / ontfer	X 11	23 g Tecla / s.
4	d 17. sondach	V 25	24 A sondach /

 Wolke Maen den 5. op Maendagh / middags ten 12. uren / 35. minuten.
De Wijtingh goet.

5	e Akper / Kermis	V 10	25 b Firminj
6	f Gochum	S 25	26 c Cypriaent
7	g der Gonde / * h	S 10	27 d Cosaas
8	a Woerden	II 25	28 e Wencela
9	b Minder scha	II 10	29 f S. Mich.
10	c S. Victor /	II 24	30 g Jeroni.
11	d 18. sondach / O O	II 7	1 A sondach /

 Met leste quartier den 12. op Maendach / smozgheus ten 6. uren / 10. minuten.
De vette Verckens goet.

12	e S. Graben / sant	S 21	2 b Ewald.
13	f Nerdenburch	S 4	3 c Leodigi /
14	g Cameric	S 16	4 d Francisci
15	a Purmerent	S 29	5 e Apollin
16	b Zwol	M 11	6 f Fides / s.
17	c Haerlem	M 23	7 g Marc. / P.
18	d 19. so. S. Lucas	M 4	8 A sondach
19	e Doort in Holl.	M 16	9 b Dionisi

 Nieuwe Maen den 20. op Dinghsdagh / smozgheus ten 7. uren / 55. minuten.
De vette Ofsen goet.

Son in Scorpio, gaet op ten 7. onder ten 5. uren.

21	g 11000. Maechd.	S 9	11 d Suntar /
22	a Turnhout / in Wz.	m 21	12 e Cypriaent
23	b Lions / in Wza.	m 3	13 f Theophi
24	c Gebereit	→ 15	14 g Calixtus
25	d 20. sondach	→ 28	15 A sondach /
26	e Bergen op Zoom	→ 10	16 b Gullus
27	f Worbasten	→ 23	17 c S. Overt

 Met eerste quartier den 28. op Woensdagh ten 5. uren / 31. minuten.
Kreect en Kemp-haen goet.

28	g Simon Juda /	v 7	18 d S. Lucas
29	a Egmont / D O	v 21	19 e Janniari /
30	b Rotterdam /	m 5	20 f Quirijn /
31	c Worbasten /	m 19	21 g 11000. M.

lijck de fundamenten van de muren ende 'tgaantse werck voort gebout worden. De Kiebiere Amstel langhs de Zuid-zijde in de Stadt comende / loopt recht toe recht aen nae den Dam ofte Slups. Door desen Dam valt nu den Amstel ten Doorden in d'Ammerack / ende vermenght sich onder dien naem met het He / separerende ende schepende alsoo dese twee Kibieren de Stadt in twee deelen / waer van het Westersche genaemt wert de nieuwe zijde / en t'Ostersche d'oude zijde. Dese twee zijden hebbene elck haer bysonder Parochien / te weten aen d'oude zijde S. Nicolaes Kerck ghemeenlijck d'oude Kerck ghe-naemt / daer by S. Olofs Capel tepide vande Darmoestraet / noch verscheyden Capellen van Cloosters / vande welke d'een de Paulinien de Waelse oft Fransche Kercke genaemt wert. In de uytlegginge van d'oude zijde is een schoone Kercke gebout / genaemt de Zunderkerck. Nu zijnder noch vele Mamen ende Vrouwen Cloosters aen de selve zijde. De Parochie-kerck vande nieuwe zijde is ghesondeert int jaer 1408. in schoonheyt ende Conste van werck onder de voornaemste Kercken van Europa met recht te tellen. In de selve Kercke is de Librije ofte Boeck-Camer / met treffelijcke uytgenomen Boeken verciert. D'ander Kercke staet in de halber-stract eertijds de Heplighe Stede / maer nu de Nieuwe-zijds Capel ghe-naemt : Daer by noch eenige Clooster-kercken als mede byten de Stadt dat in dese leste vergrootinge binnen getrocken is de Carthusers : Mede is in dese laetse uytlegginge aen de nieuwe zijde de Stadt boden maeten verciert met vier schoone graven / ghetimmer van hupsen ende Mercten / mitsgaders twee Kercke / waer van d'een de Doorder genaemt / al volbout is / en de tweede de Westkercke / meer als half volmaeckt / waer aen een schoone groote Coorn ghemaect wert. Om nu noch wat te verhalen wat vande Cloosters ghemaect is / ende tot wens nut ghebruickt

Handwritten Latin text, likely a continuation of the manuscript's content, possibly a calendar or a list of events. The text is dense and includes various names and dates, such as 'Jouis 1.', 'Vener. 2.', 'Sab. 3.', 'Domin. 4.', 'Ling. 5.', 'Mart. 6.', 'Marr. 7.', 'Jouis. 8.', 'Vener. 9.', 'Sab. 10.'.

Domin. 11. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Ling. 12. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Mart. 13. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Micro. 14. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Jun. 15. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Ven. 16. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Sab. 17. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Somb. 18. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Maand. 19. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Dinsd. 20. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Woensd. 21. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Don. 22. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Vrij. 23. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Sater. 24. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Somb. 25. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Maand. 26. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Dinsd. 27. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Woensd. 28. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Don. 29. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Vrij. 30. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*
 Sater. 31. *Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis. Actus gratie nunc per vobis. Amungentur et vobis.*

October, Wijn-maent.

Mienwen 181

Amis 181

- 1 Vant vcor
- 2 Ab pore so fong a vcor
- 3 vcor difred 2. migo.
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

November heeft xxx. daghen.

Die van stauck men wilt bezijden
Beesten in het Sout men leyt/
Laet oock uwe tonghe in den
Onghefouten buplicheyt.

Nieuwen stijl.		Ouden stijl.	
1	D 21. Alle heyligen	8	4 22 A sondach/
2	Alle zielen/D	8	19 23 b Felix bis.
Wolte Maenden 3. op Dinghsdagh sabonts ten 9. uren/46. minuten. De Cabeljau goet.			
3	f S chozel Kerm.	8	4 24 c Felix ma.
4	g S Lions in W.	II	5 25 d Christin
5	a S Wrecht Le.	II	4 26 e Amandes
6	b S enart	8	18 27 f Worbasten/
7	c S Aernem	8	2 28 g Sim. jud.
8	D 22. Sondach/	8	16 29 A sondach/
9	e S Rotterdam Leer.	8	29 30 b Eusebins/
Het leste quartier den 10. op Dinghsdagh sabonts ten 9. uren/14. minuten. De Reygers goet.			
10	f S Wyck Kermis	8	12 31 c Worbasten.
11	g S. Marr en/	8	25 1 d Alle heyl/
12	a S Schoozi peer.	8	7 2 e Alle zielen
13	b S Heeren Berch	8	19 3 f S. Hupb.
14	c S Schagen	8	1 4 g Modest. j.
15	D 23. son. S Hoozi	8	13 5 A sondach/
16	e S Tiel	8	25 6 b Leontar
17	f S Aernhem	8	7 7 c Willebozd
18	g S Groeningen	8	19 8 d 4. Cetra.
Nieuwe Maenden 19. op Donderdag smozghens ten 1. uren/57. minuten. De Ganfen goet.			
19	a S Deventer Leer.	8	1 9 e Theodor.
Son in Sagitarius gaet op te 8. onder te 4. uren den dach is 8. uren lanck.			
20	b S Lepd nieu be.	8	13 10 f S. Mart.
21	c S Maria presentati	8	25 11 g Lebijn
22	D 24. Sondach	8	7 12 A sondach
23	e S Leuben.	8	20 13 b Sempid
24	f S Hoochstraten	8	3 14 c Secunde
25	g S. Cat rina	8	16 15 d Othema
Het eerste quartier den 26. op Donderdach nae de middach te 4. uren/34. minuten. De Pytoors ende Eynt-voghels goet.			
26	a S Haegh	8	0 16 e Amand. v.
27	b S Hoochstraten	8	14 17 f Octaviaen/
28	c S Deventer Le.	8	29 18 g Elisabeth.
29	D Sond. 1. Adv.	8	13 19 A sondach/
30	e S. Andries/	8	28 20 b Marina.

bypicht sal den Leser weten dat S. Lucien Clooster is teghenwoordich het Weef-hups/alwaer te mi ter tijdt by de dupsent Daberlaose ende Moederloose kinderen zijn/die in goede Tucht op gebracht werden. 't Leppasen-hups staet dicht aende nieuwe S. Anthonis Doozt daer de Crancken rick in een bysonder wooninghe zijn die met de Acker-siecte/ (gemeenlyck Melactsheyt ghenoemt) besmet zijn. Nu isser een hups datmen gemeenlyck S. Jozis Hof noemt/daer verouderde Borghers vooz een sehere sonne van Penningen vooz haer leven hun cost coopen. Mede een Mannen ende Vrouwen Gast-hups zijnde wel het vooznaemste van gheheel Hollant/ daer by een Gast-hups vooz de Soldaten. In ghelijck de Bepaert/ die ghepent wert ontrent November/ ende gestoten teghen May/ daer drie daghen d' arme luyd. n van buypen comende/ in gheherbercht werden/ende met spijs en drancck versocht. Het Pest-hups is vooz eenighe saeren buypen de Stadt ghezondneert. Noch isser een oude Mannen ende Vrouwen hups/ by de Clobeniers Doelen/ seer popijs met wooninge en twee Cet-zalen gemaect/ een vooz de Mannen/ ende een vooz de Vrouwen/ waer by gheboecht is de Keucken/ etc. Int midden zijn twee Cupnen oft Hoven/ waer van d' een met Gost-Boomen ende schoone Bloemen verciert is/ d' ander met een Bleyvelt/ heeft mede epgghen Backerije ende Brouwerije met een sonderlinge Boreput 232. boeten diep onder d' aerde/ met wonderlijcke Conste geboort. Het Dol-hups bestaet upt twee Gestichten het oude ende nieuwe. Int oude dat eerst gheboort is int jaer 1562. zijn elf cellkens tot dewelcke inden jaer 1592. sefthien andere zijn by ghetomen/ met een nieu en heerlyck ghebou. Behalven dese Gost-hupsen ten behoebe van de arme Luyden soa jonghe als oude ghesticht/ zijnder hupsfitten-meesters aen d' oude en nieu-zijde/ die d' Almoeffen en Collecten inhalen/ende uptdeelen/ ende de be-

Handwritten notes in Dutch, including dates and names:
 1. **Don.** 1. **R.** Sprongke...
 2. **Don.** 2. **S.** ...
 3. **Don.** 3. **S.** ...
 4. **Don.** 4. **S.** ...
 5. **Don.** 5. **S.** ...
 6. **Don.** 6. **S.** ...
 7. **Don.** 7. **S.** ...
 8. **Don.** 8. **S.** ...
 9. **Don.** 9. **S.** ...
 10. **Don.** 10. **S.** ...
 11. **Don.** 11. **S.** ...
 12. **Don.** 12. **S.** ...
 13. **Don.** 13. **S.** ...
 14. **Don.** 14. **S.** ...
 15. **Don.** 15. **S.** ...
 16. **Don.** 16. **S.** ...
 17. **Don.** 17. **S.** ...
 18. **Don.** 18. **S.** ...
 19. **Don.** 19. **S.** ...
 20. **Don.** 20. **S.** ...
 21. **Don.** 21. **S.** ...
 22. **Don.** 22. **S.** ...
 23. **Don.** 23. **S.** ...
 24. **Don.** 24. **S.** ...
 25. **Don.** 25. **S.** ...
 26. **Don.** 26. **S.** ...
 27. **Don.** 27. **S.** ...
 28. **Don.** 28. **S.** ...
 29. **Don.** 29. **S.** ...
 30. **Don.** 30. **S.** ...

December heeft xxi. daghen.

Haer nu vast ten epnde keeret/
Het verloop gantsch afgaet/
Ejse tijde datmen zond verweeret
En het oude haet en laet.

Aenden styl.		Ouden styl.	
1 f S Loo/ 60	II 13	21 e mar. prese.	
2 g S Harderwisc.	II 28	22 d Cecilia jo.	
Dolle Maen den 3. op Wensdach smozghens ten 8. uren/ 14. minuten. De Bockingh goet.			
3 a S Stralen/ 64	II 12	23 e Clement	
4 b S Barber/ 5	26	24 f Linus p.	
5 c S Aussenburch	5 10	25 g S. Cathju	
6 d 2. Adv. S. Nic.	24	26 A sondach/	
7 e S Hoochstraten/ N	7	27 b Ditalis/	
8 f Maria ontfang/	20	28 c Theopht/	
9 g Kottenburch	3	29 d Wortvasten	
Het leste quartier den 10. op Donderdach. 15. bouits ten 4. uren/ 22. minuten. De Spieringh goet.			
10 a Hanou/	15	30 e S. Andries	
11 b Damascus	27	1 f Elgries/	
12 c S Nicupoort/	10	2 g Silvester/	
13 d 3. Adv. S. Luc.	22	3 A 1. son. adv.	
14 e Picasius/ D	4	4 b S. Bar ber	
15 f Valerius/	16	5 c Julius	
16 g Quater temper	28	6 d. Nicolaes/	
17 a Quater temper	10	7 e Oct. Andz.	
Nieuwe Maen den 18. op Wpdach. 15. bouits ten 7. uren/ 27. minuten. De Sneppen goet.			
18 b S Halin Wzab.	22	8 f Mar. ontf.	
19 c S Waert/ h S	4	9 g Eucharis	
Son in Capricornus, op ten half 9. onder ten half 4.			
20 d sond. 4. Adv.	17	10 A son. 2. adv.	
21 e S. Tomas Av.	0	11 b Damast	
22 f S Delft/ D	13	12 c Walteru	
23 g S Oldenburch	27	13 d S. Lucie/	
24 a Wortvasten/	10	14 e Picasius	
25 b Wersdach geb. Ch.	25	15 f Valerius	
Het eerste quartier den 26. op Saterdag smozgens te 1. uren/ 55. minuten. De Schelvis heeft sijn smaack verloren.			
26 c S. Stevent/	9	16 g Anama	
27 d f. Jan Guang.	24	17 A son. 3. adv.	
28 e Alder kinderen/	8	18 b Valent.	
29 f Thomas/	23	19 c Willebozd/	
30 g David Coningh/	7	20 d Quat. tem.	
31 a S. bester Paus	21	21 e S. Tomas	

de behoefstige personen die huys houden / Von en kinderen hebben / ende met hare daghelijckse hanteringhe de cost eerlijck soecken te winnen / maer dooz de quade tijden ende andere ellendigheden onderdruct zijnde / hare huysgesinnen niet gheheel comen onderhouden / van alle noot-druft versorgen. Nu zijnder noch Regenten ghestelt over d'Welmoeffen die aen Bedelaers ende andere Armen uptghedeelt werden / die ooc een bpsonder getimmer ende schoone plaetse hebben daerse vergaderen / ende uptdecken / sonderlinghe dienstich om de Bedelrhe te weeren / ende de nootdruftighen te verquicken. Want Clarisfen Clooster is genaecht int jaer 1595. een Tucht-huys om soodanighe personen in te stellen die hun verloop / eentighe maeten Brasilien hout tot pulver saghen oft raspen / andere weven / ofte sulcx doel als haer anders geleert wert / Daer is oock neffens het selde int jaer 1603. een ander nieu Tucht-huys op ghericht / ghenaemt het Separate oft afgesonderde : In het welke voornemelijck ghehouden word n sulcke personen diemen van niemant / immers niet van alleman gesien en wil hebben. Oock is int Clooster van S. Wyle oft elf huys. int Macchden ghemaecht een Spin-huys / int welke sitten die haer verloop in Hoerhe ende leedighen / etc. Ober alle dese voorszreven Godshuysen worden van d'E. Heeren Burgemeesteren alle jaren ghestelt Regenten ende opsenders / wpt de voornaemste Burgherhe als mede bupten ende Binne-moeders. Dande Wage / Doel / Cost en West Indische huysen / Prinzen Hoff / Geden-rijcke Camers / De Maert of Dam / Dismert / Kroon-merc / Ofse-merc / Bercke merc / Turf-merc / Hout-merc / Timmerwerben / Kaep / Bede / Wael / Stadts Hout-tuyn / Steehouwers winckel / Stacl-hof / Shuysen / Buggen / Poozten / Glas-huysen / Gheschut-winckel / Wisselbanck ende huys van Leeninghe te beschrijven valt de plaetse te cort.

FINIS.

Maer 1.
mar 2.
juni 3.
vri 4.
Sabad. 5.
Sond. 6.
maand. 7.
dinsd. 8.
woensd. 9.
vrijd. 10.
zand. 11.
gub. 12.
O. v. 13.

[Handwritten Latin text follows, including names like 'Mauritius', 'Johannes', and various dates and locations.]

December,

Winter-maent.

Nieuwen stijl

Anno 1626.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Hier nae volghen eenighe genoechelijcke ende vermakelijcke kluchten.

De biechte van Wolf, Vos, en Ezel.

De Wolf, Vos en Ezel, trocken met den anderen om naer kommen aelaet te halen: Doch onderweghe septe de Wolf: Ick weet dat den H. Vaeder met groote saecken besich is/daeromme laet ons verdragen/en malkanderen onderling biechten/en boete of straffe op leggen / welck gheschiede: De Wolf biechteden de Vos dat hy een Sogh met twaelf jonghen ghesien hadde/wel grofende bet / die welke haer trouloos hepdt hadde hijsse verscheurt en opghegheten / en dooz medelijden ober de soete bighskens dat zy moeder-loos hier souden moeten zwerben / hadde hy die selve mede verniet. Dit vertelde hy met sulcken beweghende ghemoet/dat hem de tranen ober syn Wangen liepen / ende begeerde dat hy hem eenighe penitentie op septe. De Vos sprack daer op: die zonde en is soo groot niet/want ghy hebt medelijden ghehadt ober de arme Weefkens/daerom hebt ghy haer by tijds uyt de droefhepdt gheholpen. Bidt een Water Postter / ende weest geabsolveert. Doen biechte den Vos wederom den Wolf / ende septe: Eenem Vaer hadde een al te hoeverdigen Hane / die ober al met becchten den Meester speelde / ende daer en boven so liep hy krapen en kroelen / dat gesonde noch krankhe niet slapē en kosten daer ober als hy met syn mollet ges ginc wandelen / heb ick hem bijt hooft gegrepen en opgebancat: waer ober syn Wjven toozigh wessende/ my altijd nae riepen / dies ick my daer ober wrekende / heb die meest alle verscheurt en opghekloven. Broeder

Wolf ick bekenne dat ick gesondicht hebbe/ en verfoecke daeromme absolutie / de Wolf septe dat is wel ghedaen/want dat ghy vooz krankhe lieden ruste ghemaecht hebt / dat is goedt / en dat ghy de hoberdy des Waens ende der Hennen vermindert hebt/dat is gheen zonde. Doch sal dit u straffe zyn / dat ghy in dzy daghen gheen Weps eten moet / soo ghy't niet komt krijghen. Nu moet onse Broeder Ezel mede biechten. De Ezel sprack: Wat sal ick doch biechten. Ghy kent mijn joberswaren arbeyt / last en slavernij / int dazghen en tozssen gestadich/soo van hout krozen/Water etc. Niemandt heb ick beledicht noch onrecht ghedaen/mijn Heere ben ick ghetrou gheweest / doch of dit oock zonde soude wesen / wilde ick van mijn Biechtvaders wel verstaen. Ick hebbe eens onsen knecht/alsoo hy my geen eten gaf / syn Schoen ghevonden / en heb het stroo dat hy daer in ghesteken hadde uyt grooten noot en hongher opghegheten / waer dooz de knecht daer na pijn in syn Supt kreeg / Indien dit zonde is die straffe waerdigh is / wilde ick wel die ghenaedich mochte wesen. O sepden die Biechtvaders: Ghy Moordenaer: ghy zijt verbloekt in eenwighepdt / want daer dooz heeft die knecht alderhande krankheden bekomen / en sal daer oock sonder twijffel van ghesozben zyn / derhalven behoort ghy aen den lijve ghestrafft te wesen: en hebben alsoo den armen Ezel verscheurt. tGhebuzpck inde Werelt/ welc *Iuvenalis* ten sijne tyde in sijne Satzyen wel heeft gesien.

Van avontuer ter Zee, ende op het Landt.

Op een

Deen Maeltijt daer seecker Conpagnie volijt was / wert onder anderen vertelt van een Zee-man de vreedicheden die op ende inde Zee ghebende/ Onder anderen vertelde hy datse een Timmerman op 't Schip ghehadt hadden naer Oost Indien / die buyt naen't Schip wat soude calafaten/ende syn Passer in Zee liet vallen / ende 't Schip dzye daghen met goede wint voort seplende/ vinghen sy een Wisc h die sy op sneden / ende de selve Passer int lijf hadde. Gheeft u dat soo wonder sepden den Landt-man / op landt gheschiet noch al veel meer vreedichhepdt / want 'tis gebeurt dat een Wepd-man in Goplant uyt ginck met syn langh roer / om te sien of hy wat schieten konde / dat hy een hoop Gansen sach comen vliegghen / hy wierp met haest syn Mantel neder / ende schoot met syn Roer twee Gansen uyt den hoop die neer vielen ende met hun vleughels een Wornichken voort vloegen / hy wierp syn Roer neder ende haelde de twee Gansen / ende int wederkeeren syn Roer op-nemende / bebant dat de Kalf vant Roer int haestich nederwerpen twee Hasen ghedoot hadde die daer lagen / hy namse mede / ende willende syn Mantel op nemen / vonter onder twee koppel Patrisen / Dat neem ick niet vooz vol aen septe den Zee-man/soo en doe ick het uwe oock niet sprack den Landt-man.

Van een biechtende Hollander.

Deen Hollander sekere tijdt tot Romen verkerende / wert van een Priester daer hy seer familiær mede was / aengesproken om te comen biechten / twelc hy (om hem selven in geen heel quade suspitie te brengen)beloofde te doen / Daer nae hy den Priester comende/wist niet veel te seggen/maer bevindende dat den Priester twee Messen met een gozdel ober syn Kap oft

Roek vast hadde / nam het eene daer uyt / ende biechte dat hy een Mes ghenomen hadde / ende wist ander niet ghedaen te hebben / den Priester wel wetende dat hy een ruych Schaepe was / vermaende hem al bozder syn zonden te openbaren / Ondertusschen was den Hollander doende om den Heer-Oom het ander mes mede van de scheede te lichtē/datter qualijc uyt wilde / den Priester vermaende hem al om voort te vare / hy gaf tot antwoode Heer het wilder so qualijc uyt / ende daer mede raecte het tweede mes uyt / doen bekedde hy twee Messen ghenomen te hebben / daer hem Heer-Oom van absolveerde. tE weynich tijts daer naer / noode den Hollander Heer om te gast op een goede Tafel poen/ende ober Tafel sittende/hadde Heer-Oom geen Mes / de Hollander wierp hem een vande boven-verhaelde messen toe / en het ander besichde hy selver / Heer-Oom sach wel hoe't ghevaren was / ende int afsceyde septe hy: Hollander een Boefgen vind ick u, een Boefgen laet ick u, ende gingh daer mede deur.

Van een Wedu-Vrouwe.

Een Wedu-Vrouwe / die ongerne den Acchs int Glas liet / septe dat sy de Schael soo supberkens uyt-dronck / om te beter te moghen beschoutwen het Wapen van haer Salighe Man / dat op den Bodem ghegraveert oft ghesmeden stont. Haer Vrienden / om haer die uyt blucht te benemen / lieten het wapen uyt doen / ende ren Dupbel in plaats snijden/meenende 't soude nu wel gaen / ende sy soude een schrick krijghen de Kroes soo schon uyt te dzincken. Maer de goede Vrouwe gincker even-wel mede binnen / ende sprack: Hoe / soude ick dien Leelijken Dupbel een droppel laten? Och dat zy verre / lieber dzonck ick my selven te bersten.

Van

Van een oudt Visscher.

En oudt Visscher een Jonghe
Drou ghetrouwt hebende/kercegh
daer veel kinderen by/ twelc hem
wel eens meer dede uptbaren als
hy wel wenschte. Onder anderen ghe-
beurdent terwylen hy upt was / dat sijn
Hups vrou gheviel te gheligen van twee
kinderen. Sijn Vuerman gemoete hem
opt Water/ hem veel ghelucks wenschen-
de/ seggende dat Godt de Heere hem geseg-
ghent hadde met twee kinderen/ hy bleef
wat perplex staen/ ende antwoorde daer
op/ is dat een zegen/ ic hadder liever twee
nieuwe schakels vooz.

Van een Barbier ende Be-
delaer.

Et is seckerer tijt gheleden dat
een Bedelaer quam vooz een
Barbier & deure / biddende om
Gods wille dat hy hem sijn
Hapz ende Baert wilde afnijden. Den
Barbier sach dat het hapz langh / on ghe-
kant/ desghelijcken den Baert dick/ ende
vol ontucht & was/ soo dat hy anders niet
als alle onreynicheydt van hem te ver-
machten hadde / sloech hem niet beschey-
denheyt af / gaf hem een Helmoes / ende
wees hem nae een ander. Den Bedelaer
gingh van d'een tot d'ander / ende wert
alsoo voozt ghewesen. Ten lesten by ee-
nen comende hielt dapper aen / biddende
seer weygerende d' Helmoes/ segghende/
hem gheen dingh soo lief te zyn als dat
hem t'Hapz ende Baert geschozen waer/
De Barbier siende dat hy van hem niet
conde ontflagen werden / hiet hem neder
sitten / ende heel onlustich tot dit werck
zijnde / dacht ic k sal u nu soo scheeren dat
ghy op een ander tijdt niet weder sult co-
men / hy nam een van sijn plompste schee-
ren ende scheermessen/ ende trock de scheer
altemet na hem / dat den armen Bedelaer

op sijn tanden beet / doch maecten het de
Barbier soo bont dat hy begonst te wee-
nen. Terwylen hy aldus sat / wasser een
Hont tot het Keucken-venster ingheco-
men / ende at de Room met de Melck op/
als hy voozgaende wel meer gedaen had-
de/ de Drou dat ghewaer werdende / dede
het Venster toe / ende gantsch toornich
zijnde / eensdeels om dat haer Man den
Bedelaer om Gods wil schooz / daer sy
niet dan onreynicheydt van hadde / mede
dat de Hont de Melck ghegeten hadde/
nam een eyndt Houts ende sneerde de
Hont dapper af/ dat hy jammerlic kreet/
de Bedelaer hoorde dit/ ende seide : Och
lieve Godt / die wert mede om Gods wil
gheschozen/willende daer mede te kenne-
n gheben/ dat den Barbier niet hem niet bes-
ter en leefde/ als de Drou met den Hont/
Soo haest den Barbier ghebaen hadde/
stont de Bedelaer op/ seggende : sijn leven
daghen hem om scheeren niet meer te sul-
len aensprecken/ hem oock niet eens be-
danckende.

Van goet regiment te hou-
den om ghesont te blyven.

N seght my out Man wel gheraecht
Wat heeft dy soo out ghemaecht?
De oude Man antwoort:
Dat sal ick dy segghen jonckman sijn/
Laetet dy een exempel zyn:
Wepnich vruchten hebt ick ghegheten/
Op coude steden niet gheseten.
Hooft ende voeten hielt ick werm/
Ende niet verladen in mijnen derm
Met spijs/ noch met dranck mijne blasen/
Want dat doen die arme dwaesen :
Guden dranck ende claer
Heb ick ghedrancken dat is waer/
Het was Bier oft Wijn:
Oock soo suldy secker zyn/
Dat ick om Leecken noch om Papien/
Mijn secker tijdt en wilde laten :
Peuse/ mont/ ende lichaem mede/
Maecte ick schoon eer ick nam stede:
Handen

Handen en tanden dat suldy weten/
Die wiesch ick als ick hadde gheten :
Oock soo en siep ick nae den eten
Wepnich oft niet dat suldy weten.
Pae Salomons raet heb ick ghedraghen
Een vrolijck herte sonder knaghen/
Want een vrolijck herte dat doet groepē/
Den jongen Man/ en den ouden bloepen:
Een bitter hert vol melancholien
Verdozret ghebeente moer ick liē.
Vender tafelen wil ick vrolijck zyn/
Pae raet van Meesters der Medecijn :
Pieuwe en vzeinde Medecijn/
Liet ick in haren vrede bliuen.
Supghende winden heb ick ghehaet/
Doet oock also dat is mijn raet.
Ghesouten spijs ende qualick ghesoden/
Heb ick geschulvet t'was my van noden:
Spijs die dick verwermt was/
Di schulde ick als myn meester las:
Leert u spijs wel kleyn knouwen/
Het sal u dienen sonder rouwen :
Want gheen tanden en erijght die mage/
Tot ewighe jaeren oft tot lange dage:
Hierom in stecken en groot verdoziet/
Leben die gulsighe soomen siet :
En ghemejnlich als men sept/
Soo sterfter meer van gulsigheyt/
Van vanden swarde/ wilt verstaen/
Reemt exempel dat is wel ghebaen :
Met smaek der spijs wilt op staen/
Soder volheyt der mage dats wel gedaē.
Sonder hongher en eet niet / (driet.
Want dat maecht sieckheyt en groot ver-
doziet dy vooz d'rinckē dat is mijn bege-
Cusschen maeltijt dat is dy goet / (ren/
Sonderling als ghy geen arbept en doet:
Eer ghy vander tafel opsaet/
Leest immer u gratie hoe dattet gaet :
Ende en weest den Dercken niet ghelijck/
Die vande backen gaen slapen int sijnck.
Die armen vanden hupse en opter straten
Vencet dat sy om Godswille geerne aten:
De Heplige Man bekende dat/
Die sijn vzoat alleene niet en at :
Maer den rycken vreck die costelicken at/
Ende den armen Lazarus heel vergat/
Die wozt begraven inder Hellen/
Wacht u te worden sijn ghesellen:

Ende pñnt u altijt alsoo te leben/
Altoos wilt gheben ende gheben.
Dijn Testament ende dijn rekeninghen
Hebt altoos claer van alle dinghen :
Dit is gheweest al mijnen aert/
Daerom draegh ic desen grauwe Baert.

Wanneer de Visch, ende ee-
nighe Vogelen, int jaer op haer
best zijn.

In Januario wert niet verboden/
Bekel vleys t'ete/ en dat wel gesode.
In Februarij eet dy met spoet/
Kupge Spiering/ en Waeffelen goet.
In Maert zyn mojselē en schol wel t'ete
Wilt d' Armen toch niet vergeten.
In April eet lengē / en stocvis met matē
De jonghe Lam/bouten wilt niet achter
laten.
In Mey is Bleck en Schelvis best/
De Zeelt is oock goet in t'lest.
In Junij ick moetet u vertellen ras/
Is Bot / Grondel / Doozn en Baers op
sijn pas.
Julius Maent die is te pissen fris/
Om Haring/ Mel/Carbot en Tongen vis
In Augusto Scharren / Lompen en
Eist eet/
Kemphaen/ Maerlinck/ Wachtelt/ Spar-
wer niet vergheet.
In September zyn Zee-tonghen wel/
De Snippen zyn oock goet met het vel.
In October Schel-vis en Wjtingh
wilt coopen/
Laet den Os en t'Dercken niet loopen.
November gheest kiest/ Kepinghers/ en
Smient/
Pitoozs/ Eynt-voghels en Talinghen
vrient.
In December als de witte Blocken
ballen op stract/
Dop u Os en Dercken in t Sout verlaet.

Ordonnantie der Bodens.

Alle Coopmans Bodens
sullen gehouden zyn op haer ge-
sette dagen te verreyzen/soo wel
des Winters als des Somers / tzy oft
daer een Bode van haer respectibe plaetse
gecomen is oft niet/ ende haren ghesetten
rijt niet laten passeren/ ten zy met consent
vande Overlyuden.

- Des Maendachs. - Enckel Brief-loon.
- Op Antwerpen - vier stupbers
 - Op Hartogen-bos - drie stupbers
 - Op Luyck - vier stupbers
 - Op Wien - vier stupbers
- Dinsdachs.
- Op Zeelant - drie stupbers
 - Op Ceulen - drie stupbers
 - Op Wesel - drie stupbers
 - Op Debenter - twee stupbers
 - Op Zutphen - twee stupbers
 - Op Leeuwarden - twee stupbers
- VVoensdachs.
- Op Hamborch - vier stupbers
 - Op Embden - drie stupbers
 - Op Groeninghen - drie stupbers
- Donderdachs.
- Op Antwerpen - idem
 - Op Cleeff - drie stupbers
 - Op Goch - drie stupbers
- Vrydachs.
- Op Zeelant - idem
 - Op Nimweghen - drie stupbers
 - Op Den Grave - drie stupbers
 - Op Debenter - idem
 - Op Zutphen - idem
- Saterdaghs.
- Op Hamborch - drie stupbers
 - Op Ceulen - idem
 - Op Wesel - idem
 - Op Gent - ses stupbers
 - Op Walflant - ses stupbers
 - Op Breda - drie stupbers
 - Op Gorchum - idem

Op Dordrecht alle vier dagen een Bode
Een Enckel Brief sal mogen wegen een
Loot met uytflach beneden, een vierendeel Loots.
Twee Loot wegende sal betaelt anderhalf
pozt. Drie Loot wegende dubbel pozt.
En so vooz elc loot half enckel pozt me er.

Gelt port.

Van Antwerpen een quart per Cento
Silber-ghelt.
Van Zeelant een quart per Cent.
Van Hamborch een half per Cento.
Van Danzick een per Cento.
Van ander plaetsen naer adbenant.
Ende van Gout half pozt.
Van Tuweelen, Parlen, oft ander co-
stelijckheyden, salmen betalen het or-
dinaris Gout port, tot sulcken prijse als
het den sander te voren sal tackeren,
ofte tot prijse als men met den Bode sal
connen accorderen, ofte by faute van
accoort tot uytspreecke van een vande
Overlyuden.

Ter Ordonnantie vande E. Hee-
ren Burgermeesters der Stet-
de Amstelredam.

ORDRE.

Wanneer de Veer-schepen ende
Veer-schuyten varen.
Op Haerlem.

Bij de Somer in April vaert
de eerste schuyt smozghens ten
ses uren perchs/ ende dan voort
aan alle anderhalf ure een schuyt / doch
de jonghste vaert naemiddaechs ten
twee uren.
Des winters vaert de eerste schuyt smoz-
ghens ten acht uren/ende voort alle uren
een/doch ten twaelf uren de jonghste.
Op Leyden.

Op de Somer smozghens ten seffen / ten
half negenen/ende te half twaelfen van
het Veer/ende naer Alderheplighen ten
half achten/ten half neghenen / ende te
half elfen de jonghste klaghe.

De Schipper gaet een half ure nae
NOTA, dat de Schuyt afghebaren is/
om de Vrieten te verwachten.
Op Vrecht.

Alle morgens ten acht uren een Schuyt/
ende des naemiddaechs twee of drie
Schuyten/nae datter vrecht comt.
Op Gouda.

Alle namiddaechs een Schuyt / oock wil
meer nae datter vrecht comt.
Op Rotterdam.

Alle daghen smiddachs ten half twaelfen
ten minsten een Schuyt.
Op Schiedam.
Alle Maendagen een Schuyt te 12 uren.
Op Delft.
Alle dagen een schuyt / smiddachs ten 12.
Op Graven hage.
Alle dagen een schuyt smiddaechs ten 12
Op Alckmaer.
Allemorgen een schuyt vooz secker ten 9.
behalven die noch bare alffer vrecht is.
Op Edam.
Alle middaechs ten 12 uren een schuyt.
Op Munnickelam.
Alle middaechs ten 12 uren een schuyt.
Op Purmerent.
Allemiddaechs ten 12 uren een Schuyt.
Op Vrecht.
Alle Middaechs een Schuyt.
Op Hoorn.
Wanneer de Veerschepen varen.
Op Rotterdam.

ten half achten/d'ander te thien uren/en
de derde sabonts met Boomslypten.
Op Enckhuyzen.
Alle dagen 2. schepen/d'eerste smozghens te
8 uren/en d'ander met het Boomslypten.
Op Naerden.
Alle daghen een Schip smiddaechs tus-
schen elf ende twaelf uren.
Op Amerfoort.
Maendaechs smozghens ten 9 uren/ ins-
gelijck dins daechs/donderdaechs en sa-
terdaechs op de selve ure smozghens.
Op Zwol.
Alle avonden naer het luyden vande
Doozt-Clock.
Op Campen.
Mede sabonts nae het luyden vande cloc.
Op Harder-wijk.
Insgelijck sabonts.
Op Dordrecht ende Rotterdam.
Vaert alle vier daegen perchs een bi nne-
landts vaerder.

Ordinaris verlanghen ende vercozten vande Doozt-
Clock tot AMSTERDAM.

Verlanghen.

Den 8. Februarij sabonts ten vyfven/
Den 24. Februarij sabonts ten half seffen.
Den 14. Meert sabonts ten seffen.
Den 28. Meert sabonts ten half sebenen.
Den 10. April sabonts ten sebenen.
Den 22. April sabonts ten half achten.
Den 7. Mey sabonts ten achten.
Den 21. Mey sabonts ten half neghenen.

smozghens ten half sebenen.
smozghens te ses uren.
smozghens te half seffen.
smozghens te vijf uren.
smozghens.
smozghens ten half vyfven.
smozghens.
smozghens.

Vercozten.

Den 24. Julius sabonts ten achten.
Den 8. Augustus sabonts ten half achten.
Den 25. Augustus sabonts ten sebenen.
Den 9. September sabonts ten half sebenen.
Den 21. September sabonts ten seffen.
Den 3. October sabonts ten half seffen.
Den 21. October sabonts ten vyfven.
Den 6. November sabonts ten half vyfven.

smozghens.
smozghens.
smozghens ten vijf uren.
smozghens ten half seffen.
smozghens.
smozghens ten seffen.
smozghens ten half sebenen.
smozghens ten sebenen.

NOTA.

Op den derden October sabonts te negen uren werden de Regulier-s-Doozt/ Her-
lige-wechs-Doozt/ ende de Brugge van de Stadts Verberge gheopent een half ure.
Ende de St. Antheunis Doozt wert geopent op Saterdag/Woensdach ende Dyr-
dach van sabonts ten vijf uren tot seben uren.

